

Zápis z jednání 5. setkání zástupců Teritoriálních paktů zaměstnanosti

Termín konání: 11. – 12. října 2017

Místo konání: Ostrava, Dolní oblast Vítkovice, Malý svět techniky U6

Přítomni: dle prezenční listiny

1. DEN – středa 11. října 2017

Průběh a výstupy jednání

Jednání zahájil a moderoval tajemník Moravskoslezského paktu zaměstnanosti (dále jen MSPakt) P. Czekaj, který přivítal přítomné a seznámil je s programem jednání, který byl zaslán předem.

Blok A

Úvodní slova, podpis Memoranda o spolupráci

P. Bartoš, prezident Sdružení pro rozvoj Moravskoslezského kraje z.s. a předseda

Výkonné rady MSPaktu

Zdůraznil význam Teritoriálních paktů zaměstnanosti (dále jen TPZ), který spočívá v partnerství nejen samotných signatářů TPZ, ale i dalších subjektů, které reprezentují (zaměstnavatelé, vzdělavatelé aj.) a ocenil kontinuální fungování MSPaktu (od roku 2011), které nepodléhá změnám politických reprezentací. TPZ by měly být prevencí proti nezaměstnanosti a měly by i předvídat budoucí vývoj na trhu práce. To souvisí také se vzděláváním, respektive školstvím, které by se mělo přizpůsobit potřebám trhu práce.

I. Vondrák, hejtmán Moravskoslezského kraje

Poděkoval za pozvání na toto setkání a uvedl, že MS kraj podporuje MSPakt. Návazně položil otázku: „Co to přesně znamená, že je třeba přizpůsobit školství trhu práce?“ Není to jasné definováno, ale na tuto otázku mohou TPZ odpovědět a k tomu směřuje i memorandum o spolupráci, které bude na tomto setkání podepsáno (viz dále).

K. Sadílková, generální ředitelka Úřadu práce ČR

Od roku 1998 máme nejvyšší nezaměstnanost ze zemí EU a máme cca 200 000 volných pracovních míst. Věřím myšlence TPZ a vnímám je jako komunikační platformu jednotlivých aktérů na trhu práce. Naším cílem je posilovat zaměstnatelnost občanů prostřednictvím APZ a vzdělávání občanů. Zároveň je třeba revidovat stávající systém sociálních dávek, který je dlouhodobě neudržitelný.

T. Macura, primátor statutárního města Ostrava

Za statutární město Ostrava mohou říct, že se pouze nevezeme na současné vlně fungující ekonomiky, ale jsme aktivní. Přípravujeme průmyslové zóny, které dosud vytvořily již více než 11 tis. pracovních míst, otevřeli jsme pro veřejnost nový městský řemeslný inkubátor,



který je zaměřený na podporu řemesel pomocí veřejně přístupných sdílených dílen a bude sloužit nejen domácím kutilům, školní mládeži, ale i začínajícím živnostníkům a podnikatelům v řemeslných oborech. Věřím, že memorandum o spolupráci bude mít konkrétní naplnění a vytvoří rámec pro testování nástrojů na podporu zaměstnatelnosti obyvatel.

Následoval **slavnostní podpis Memoranda o spolupráci mezi Úřadem práce ČR, Moravskosleským krajem a statutárním městem Ostrava**. Spolupráce a vzájemná podpora se bude týkat především oblastí, které mohou nejvíce přispět k odstraňování dlouhodobé nezaměstnanosti a ke sladění poptávky a nabídky na místním trhu práce. Text memoranda je dostupný na webu MSPaktu - <http://www.mspakt.cz/aktuality/setkani-zastupcu-teritorialnich-paktu-zamestnanosti-cr-v-ostrave/>.

Na výše uvedeném odkazu jsou rovněž k dispozici všechny prezentace, které zazněly v rámci dalšího programu setkání zástupců TPZ.

Vystoupení hostů

Spolupráce k zefektivnění podmínek na regionálním trhu práce

J. Vaňásek, MPSV, náměstek pro řízení sekce zaměstnanosti a nepojistných sociálních dávek

Představil schválený Akční plán Práce 4.0, který chceme blíže naplňovat od příštího roku 2018. Akční plán Práce 4.0 má 4 strategické cíle: (1) Regulace dopadů technologických změn na poptávku po pracovní síle, (2) Podpora dalšího vzdělávání, (3) Nastavení podmínek na trhu práce v souvislosti s technologickými změnami, (4) Regulace dopadů technologických změn na vybrané sociální aspekty. U 11 ze 13 opatření ve strategickém cíli 1 a 2 jsou spolugestory teritoriální paktů zaměstnanosti. Opatření nastavená v tomto Akčním plánu navazují a rozvíjejí opatření uvedená v Akčním plánu Strategie digitální gramotnosti ČR na období 2015 až 2020. Oba tyto Akční plány jsou vzájemně komplementární.

Rozvoj spolupráce zaměstnavatelů a středních odborných škol

P. Bannert, MŠMT, ředitel Odboru středního a vyššího odborného vzdělávání a institucionální výchovy

Prezentoval hlavní principy změn financování regionálního školství, dále zapojení zaměstnavatelů do odborného vzdělávání a prohlubování spolupráce škol a firem na úrovni školského zákona. Cílem je zvyšování kvality odborného vzdělávání a přípravy tak, aby byla významně podpořena uplatnitelnost absolventů na trhu práce. V prezentaci byla dále zmíněna oblast revizí RVP, šablony na podporu odborného vzdělávání pro SŠ a VOŠ dle aktuálního stavu zájmu a excelence pro SŠ (excelence řemeslných soutěží, zapojení zaměstnavatelských svazů do výběru soutěží). Součástí prezentace bylo také představení trendů ve středním vzdělávání, konkrétně podíly žáků SOŠ přijatých do 1. roč. dle oborů a demografický výhled s vazbou na počet žáků přicházejících do SŠ v následujících letech.

Příležitosti k rozvoji Teritoriálních paktů zaměstnanosti v krátkodobém a dlouhodobém horizontu

M. Navrátil, expert MSPaktu

Představil aktuální úkoly MSPaktu jako témata k dialogu, k inspiraci a jako možné rozvojové trendy pro další TPZ. Podrobné informace v prezentaci.

Blok B

Nová výzva OPZ pro Teritoriální pakty zaměstnanosti

K. Budínová, MPSV, ředitelka Odboru realizace programů ESF – zaměstnanost

K. Budínová prezentovala připravovanou výzvu OPZ č. 84 pro TPZ, která by měla být vyhlášena počátkem roku 2018, přičemž se zahájením předložených a schválených projektů v rámci této výzvy se počítá od července 2018. Výzva je prakticky totožná s předešlou výzvou OPZ č. 55 pro TPZ. Podrobnější zaměření, parametry a podmínky výzvy jsou uvedeny v prezentaci. MPSV plánuje na leden 2018 uspořádat informační seminář pro žadatele a návazně nabídlo možnost individuálních konzultací projektových záměrů v období únor – duben 2018.

Strategie Svazu průmyslu a dopravy ČR v oblasti vzdělávání a zaměstnanosti

Jan Rafaj, viceprezident Svazu průmyslu a dopravy ČR

J. Rafaj představil vizi SP ČR v souvislosti s iniciativou Průmysl 4.0 a nezbytným rozvojem digitalizace a robotizace ve firmách a s dopadem do celé společnosti (Společnost 4.0). Svaz průmyslu a dopravy ČR prosazuje zavádění prvků duálního vzdělávání. J. Rafaj se ve své prezentaci zaměřil na duální systém, který je aktuálně pilotován v MS kraji. Pilotní projekt ověří možnosti zavedení duálního systému u vybraných škol a zaměstnavatelů v MS kraji a po nasbíraných zkušenostech a projednání s MŠMT se projekt může rozšířit do dalších krajů ČR. V této souvislosti zmínil podepsané Memorandum o podpoře pilotního ověření duálního vzdělávání v MS kraji. Cílem tohoto memoranda, které podepsali ministr školství S. Štech, hejtman Moravskoslezského kraje I. Vondrák a viceprezident Svazu průmyslu a dopravy ČR J. Rafaj, je zajistit absolventům škol lepší uplatnitelnost na trhu práce.

Další vzdělávání jako příležitost pro změnu kariéry

J. Štursa, jednatel Asociace učňovských zařízení MS kraje

Zaměřili jsme se na služby dalšího vzdělávání, které jsou určeny pro uchazeče bez vzdělání nebo s nevhodnou kvalifikací, mladistvé uchazeče s kumulovanými handicapem pro pracovní uplatnění, samoplátce (IČ) a zaměstnance firem. Problémem v oblasti dalšího vzdělávání je to, že laická i odborná veřejnost není systematicky informována ani motivována k dalšímu vzdělávání. To vede k nedostatečnému zapojení dospělých do dalšího vzdělávání. Problémem je také nepřehledná nabídka vzdělávání, konkrétně Národní soustava kvalifikací, která není známa veřejnosti a dokonce ani některým zaměstnavatelům. Další vzdělávání proto vyžaduje větší propagaci a větší propojení se zaměstnavatelskou sférou.

Rozvoj duálního vzdělávání jako příklad regionální spolupráce

P. Czekaj, tajemník MSPaktu

Dělá se hodně aktivit, ale školský systém je pomalý, rigidní a neumožňuje rychlé zavádění změn, což je v kontrastu s očekáváním zaměstnavatelů. Nelze čekat na zákon (trvá roky), je třeba připravit se na budoucí změny v rámci Průmyslu 4.0, je nezbytné pro školy i firmy – čím dříve se začne, tím lepší perspektiva. V oblasti ověřování duálního vzdělávání je MSPakt koordinačním a informačním centrem pro firmy a školy v MS kraji. MSPakt je zároveň koordinátorem pilotního projektu ověření duálního vzdělávání v MS kraji. Toto pověření je uvedeno také v Memorandu o podpoře pilotního ověření duálního vzdělávání v MS kraji podepsaném ministrem MŠMT – viz www.mspakt.cz. V MS kraji jsou připraveny strategické



dokumenty a akční plány (Restart, ITI), do kterých v oblasti zaměstnanosti a vzdělávání připravuje a koordinuje systémové projekty MSPakt.

Kariérové poradenství – prostor pro rozvoj spolupráce na regionální úrovni

S. Sládečková, Magistrát města Ostravy, vedoucí Odboru školství a sportu

Kariérové poradenství je suplováno výchovným poradenstvím. Je třeba stanovit statut, kompetence a náplň práce kariérovým poradcům. Kariérový poradce musí mít přehled o trhu práce, o profesích atd. Kariérový poradce musí spolupracovat s celým učitelským sborem, třídními učiteli a s výchovným poradcem. Do ZŠ se zpět vracejí dílny. Problém je, že je nemá kdo učit. Potřebujeme odborníky z praxe do škol. Spolupracujeme s firmami, které oslovují žáky na ZŠ a věnují se také pedagogům na ZŠ a pracují na zvyšování jejich kvalifikace. Potřebujeme exkurze nejen žáků, ale i pedagogů ve firmách. Alternativou ke školám jsou střediska volného času, ale i zde potřebujeme dostat odborníky, kteří povedou zájmové kroužky.

Blok C

Prezentace příkladů dobré praxe TPZ – zástupci jednotlivých Paktů

V rámci tohoto bloku programu proběhla nejprve na základě výzvy MPSV volba osoby, která by jako zástupce TPZ byla členem Výboru pro společenské dopady Průmyslu 4.0, a dále volba osoby, která by byla zástupcem člena v případě, že by se nemohl zúčastnit jednání výboru. Po vzájemné domluvě byl členem výboru, který bude zastupovat TPZ zvolen M. Navrátil z MSPaktu a jeho zástupcem byl zvolen J. Lauerman z Paktu zaměstnanosti Libereckého kraje.

Po volbě následovalo představení příkladů dobré praxe jednotlivých TPZ. Zástupci jednotlivých TPZ informovali o svých současných konkrétních aktivitách i problémech při realizaci svých záměrů v jednotlivých krajích.

V rámci tohoto představení vystoupila L. Navrátilová z Teritoriálního paktu zaměstnanosti Pardubického kraje s prezentací na téma Age management a digitální vzdělávání jako příležitost pro další zaměření činnosti jednotlivých TPZ a vzájemnou spolupráci.

Závěrečné shrnutí 1. dne konference provedl tajemník MSPaktu P. Czekaj.

2. DEN – čtvrtek 12. října 2017

Průběh a výstupy jednání

Workshop k projektu KOMPAS

moderoval M. Gavenda, senior expert krajské platformy MSK projektu KOMPAS

V rámci workshopu nejprve J. Janečková Mořková z Paktu zaměstnanosti Olomouckého kraje prezentovala zpracovaný Regionální profil Olomouckého kraje, ke kterému následně proběhla debata. Pilotní profil Olomouckého kraje (OLK) byl zpracován do konce září 2017 a



předán k posouzení na NVF. Tabulková data byla vytvořena na základě podkladů, které již předem obdržely od NVF všechny krajské platformy. Profil OLK sestává ze 3 částí:

- analytická část (nyní má cca 90 stran);
- tabulkové podklady;
- metodika sběru a zpracování (nyní má cca 20 stran).

Hlavní kapitoly analytické části:

- Demografický vývoj;
- Vzdělání;
- Ekonomická výkonnost Olomouckého kraje;
- Trh práce
 - Mzdy
 - Zaměstnanost
 - Nezaměstnanost
 - Volná pracovní místa
 - Cizinci
- Nejvýznamnější zaměstnavatelé + inovační potenciál;
- Rozvojové záměry v Olomouckém kraji + trendy.

Krajská platforma OLK rovněž doporučila další návrhy na doplnění profilu v těchto oblastech:

- Registrované užité vzory (typy, statistika z databáze UPV) + návaznost na centra excellence + INOVACE + kulturní a kreativní průmysly;
- Počet firem do 25 zaměstnanců dle ekonomických sektorů, omezení atd.;
- Inovační potenciál – struktura inovačních firem;
- Dopravní dostupnost;
- Životní prostředí/cestovní ruch.

Při sestavení tabulkové části se navrhuje využít data i zpětně do max. r. 2011. Pokud se týká nižší úrovně než je kraj, zde je možné jít v části dat do úrovně okresů, na lokální (obecní) úrovni je pouze malá část dat. V demografické části využity rovněž prognózy vývoje obyvatelstva), nyní aktualizované ČSÚ do r. 2065). Prezentace o přístupu ke zpracování profilu OLK bude zaslána členům krajských platform zúčastněných na jednání. Zpracované podklady nyní analyzuje NVF a pro potřeby krajských platform budou uvolněny až po jejich posouzení a předpokládá se k nim pracovní jednání v Praze. Představená prezentace bude dána k dispozici zástupcům krajských platform.

Diskuze:

J. Marek (krajská platforma JMK): Bude nutné ověřit, jakou mají data vypovídající hodnotu. Bylo by vhodné, aby byl nakonec vytvořen systém, ve kterém budou data provázána a aby nedocházelo k duplicitám. Při využívání dat a informací je důležité, by byly uvedeny a okomentovány jejich zdroje, také z toho důvodu, aby krajské platformy nebyly nařčeny z „plagiátorství“ (týká se ve velké míře zejména kvalitativních dat, dat z průzkumů atd.). Současně by bylo vhodné, aby byl vytvořen nějaký řídicí akt, pokyn nebo něco obdobného, který by opisoval spolupráci ÚP s krajskými platformami.



Z. Mužík (krajská platforma PZK): Určitě by bylo vhodné, aby bylo využíváno více zdrojům nejen ČSÚ. Rovněž by bylo účelné popsat, jak se na výkonech jednotlivých krajů podílí společnosti v zahraničním vlastnictví.

H. Malíková (MPSV): Musí být popsán způsob zpracování a využití dat jak pro samotné krajské platformy, tak v rámci predikcí.

J. Lauerman (krajská platforma LBK): V případě čerpání informací z rozvojových záměrů (organizací, obcí, krajů atd.) by bylo vhodné formalizovat proces jejich sběru, zařídění, sběr a naplňování daty, protože při použití pouze textového zápisu nemusí být data za jednotlivé regiony stejná nebo se stejnou vypovídající hodnotou.

M. Navrátil (MSPakt): pro práci paktů zaměstnanosti (mimo KOMPAS) by bylo vhodné některá data zacílit také na nižší územní celky (obce), např. v oblasti dojíždění, sociální záležitosti atd.

Druhé téma workshopu bylo zaměřeno na průzkumy mezi menšími firmami (pod 25 zaměstnanců), které budou doplňkem monitoringu prováděných ÚP.

K tomuto tématu vystoupila paní L. Janošová (krajská platforma Zlínského kraje), která představila právě probíhající projekt na území ZLK. Tento projekt je zpracováván na základě výzvy OPZ v oblasti datových platform a jeho cílem je získat vybraná regionální data. Jedná se o projekt, jehož nositelem je krajská hospodářská komora ZLK. Regionální informace a data jsou zde rozdělena do 4 okruhů, a tam, kde nejsou relevantní statistická udržitelná data, budou data získávána z průzkumů.

Zaměstnatelnost mladých – zaměřeno na SŠ a VOŠ a jejich uplatnitelnost u zaměstnavatelů – sledování v čase, kvantifikování, benchmarking spolupráce (založeno na zahraničních vzorech).

Spokojenost zaměstnavatelů s kompetencemi absolventů – navázání na RIS3 strategie.

30 klíčových profesí ZLK – definování těchto profesí, širší popis s vybranými daty, zpracováno v atraktivní infografice.

Vzdělávání dospělých pro trh práce – monitoring, nabídka vzdělávacích aktivit a kurzů.

Poptávka malých zaměstnavatelů (pod 25 zaměstnanců) – ty budou doplňkem průzkumů ÚP u větších zaměstnavatelů. Informace z těchto průzkumů u malých firem bude využívat také ÚP ve ZLK, nyní se v rámci projektu zpracovává návrh tohoto dotazníku.

Diskuze:

Obecně bylo téma prezentovaného projektu označeno jako velmi přínosné také pro projekt KOMPAS.

Z. Mužík (krajská platforma PLK): Představil své poznatky z jednání k přípravě predikcí ze strany, včetně problematiky vstupních dat a stávajícího systému, který umí využívat pouze



dosud využívanou strukturu vstupních dat, což vede k nejasnostem v oblasti očekávaných výstupů.

H. Malíková (MPSV) zmínila svůj mail (z data 2. 10. 2017), kde vyzvala krajské platformy k postřehům k současnému stavu a návrhům na zlepšení.

M. Gavenda (krajská platforma MSK) požádal krajské platformy k reakci na tento zmíněný mail od paní Malíkové a zaslání panu Mužíkovi tak, aby se stanovisky a názory mohl pracovat na řídicím výboru jménem krajských platform.

Workshop k rozvoji Teritoriálních paktů zaměstnanosti **moderoval P. Czekaj, tajemník MSPaktu**

Workshop proběhl formou diskuze jednotlivých zástupců TPZ k dalšímu rozvoji TPZ prostřednictvím učící se sítě, jejich roli, realizovaným aktivitám a udržitelnosti TPZ. Z diskuze vyplynulo, že byť TPZ existují ve všech krajích ČR, jsou na různé úrovni a některé si svou pozici a zaměření ještě hledají. Byla vyjádřena shoda na tom, že by TPZ měly mít především roli iniciátorů strategických programů a projektů, koordinátorů a přenositelů inovací a informací mezi jednotlivými aktéry na trhu práce v daném území. Za tímto účelem by bylo praktičtější systémové financování TPZ např. prostřednictvím investiční priority OPZ 1.4 zaměřené na modernizaci institucí trhu práce, jako jsou veřejné a soukromé služby zaměstnanosti a přispívání k adaptaci na potřeby trhu práce, případně přes systémový projekt MPSV, než TPZ v roli realizátorů dílčích a neprovázaných nesystémových projektů z výzev OPZ konstruovaných pro potřeby ÚP, ačkoliv TPZ nemají suplovat činnost ÚP. Panuje shoda na tom, že činnost TPZ by měla spočívat v aplikaci konkrétních témat a potřebných projektů, které TPZ formulují či zadávají různým aktérům v daném území, ale samotné TPZ je nemusí nutně realizovat. To klade nárok na vybudování expertního (znalostního) a profesionálního aparátu ve všech TPZ, který však může být vytvořen a udržován pouze na základě stabilního systémového financování TPZ.

Závěrečné shrnutí 2. dne a celé konference provedl tajemník MSPaktu P. Czekaj:

- 1) Prozatím není aktuální potřeba zakládat Asociaci TPZ ČR.
- 2) Je třeba zajistit stabilní financování všech TPZ, které nebude závislé pouze na projektech realizovaných z výzev OP Zaměstnanost či jiných dotačních titulů, ale bude zaměřena na řešení prioritních úkolů v daném kraji – předpoklad financování.
- 3) Členem výboru za TPZ do Výboru pro společenské dopady Průmyslu 4.0 byl zvolen Martin Navrátil z Moravskosleského paktu zaměstnanosti, jeho zástupcem Jiří Lauerman z Paktu zaměstnanosti Libereckého kraje. Zástupce ve výboru má následující úkoly:
 - Závěry z jednání Výboru s přímou vazbou na činnost TPZ bude rozesílat na všechny TPZ;
 - Požadavky na případná stanoviska a návrhy na jednání Výboru budou předem vyžádány po všech TPZ a následně uplatněny na jednání Výboru.
- 4) Model setkávání zástupců TPZ, jako učící se síť paktů, co půl roku (jaro – podzim) všem vyhovuje a bude takto zachován i do budoucna.
- 5) V rámci efektivnější komunikace mezi jednotlivými TPZ bude za každý TPZ určen jeden zástupce, který bude zodpovědný za přenos informací v rámci příslušného TPZ.



- 6) K zajištění lepší propagace, publicity a vzájemné informovanosti budou na webech jednotlivých TPZ umístěny prolinky na ostatní TPZ.
- 7) Doporučuje se zpracovat společný materiál za všechny TPZ jako podklad pro jednání Asociace krajů ČR za účelem návrhu na podporu a spolufinancování TPZ. O předložení na jednání Asociace krajů ČR bude požádán hejtman MSK I. Vondrák.

Úkoly:

- 1) Každý TPZ zašle na MSPakt (na adresu jbenes@msunion.cz) jméno, kontaktní e-mail a kontaktní telefon (mobil) jedné pověřené osoby, která bude zodpovídat za přenos informací v rámci příslušného TPZ (následně bude seznam rozeslán všem TPZ a zástupcům MPSV a GŘ ÚP).

Zodpovídá: MSPakt ve spolupráci s ostatními TPZ Termín: 31. 10. 2017

- 2) Vytvořit sdílené místo pro TPZ za účelem sdílení dokumentů, informací apod. a rozeslat na určené kontaktní osoby ve všech paktech.

Zodpovídá: TPZ Pardubického kraje Termín: 20. 11. 2017

- 3) Připravit podklad pro jednání Asociace krajů ČR k podpoře a spolufinancování TPZ

Zodpovídá: MSPakt ve spolupráci s ostatními TPZ Termín: 30. 11. 2017

Účastníci setkání byli na závěr vyzváni k tomu, aby zvážili možnost uspořádání **příštího 6. setkání TPZ v termínu duben/květen 2018**. K pořadatelství se předběžně přihlásil **Pakt zaměstnanosti Plzeňského kraje**. Přesný termín a místo konání příštího setkání zástupců TPZ bude v předstihu upřesněno.